

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Ing. F. B.**, zast. JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, Ph.D., advokátem se sídlem Bráfova tř. 52, Třebíč, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Moravské nám. 1/1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2015, sp. zn. ZKI BR-O-12/93/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2017, čj. 29 A 75/2015-68,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. MgA. Michalu Šalomounovi, Ph.D., advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 8 228 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] V této věci řeší NSS spor mezi žalobcem a žalovaným o výklad § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), konkrétně možnosti správního orgánu opravit chybu v katastrálním operátu dle zmiňovaného zákona.

[2] Žalobce dne 6. 10. 2014 podal návrh na opravu chyby v katastrálním operátu spočívající v nesprávné výměře parcel č. X, č. X a č. X v katastrálním území X. K tomuto návrhu připojil mj. kupní smlouvu ze dne 27. 12. 1977, kterou jeho rodiče nabyli vlastnické právo k dotčeným pozemkům s tehdejší celkovou výměrou 1005 m^2 a výstup

z katastru nemovitostí ze dne 17. 9. 2014, dle něhož celková výměra dotčených parcel (již ve vlastnictví žalobce) činí 841 m^2, tedy o 164 m^2 méně oproti předchozímu stavu.

[3] Správní orgány návrhu na opravu chyby nevyhověly. Uvedly, že ke změně výměr dotčených pozemků na hodnoty, které jsou dnes evidovány, došlo v rámci vyhotovení Základní mapy velkého měřítka, a to vyhlášením platnosti obnoveného operátu evidence nemovitostí Krajskou geodetickou a kartografickou správou pro Jihomoravský kraj v Brně dne 1. 10. 1987. Rodiče žalobce byli o obnově informováni, k místnímu šetření se nedostavili, v námitkovém řízení námitku neuplatnili. Při druhé obnově katastrálního operátu v roce 2004 došlo pouze k přepracování mapy do elektronické verze, beze změny výměr dotčených parcel. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce proti výměrám dotčených parcel brojil již během námitkového řízení při druhé obnově katastrálního operátu. Již tenkrát správní orgány tuto námitku zamítly z obdobných důvodů jako v nynější věci; postup správních orgánů následně potvrdil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 26. 7. 2007, čj. 29 Ca 162/2005-52.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. V rozsudku zejména konstatoval, že namítané výměry zjevně nejsou chybou v platném katastrálním operátu, neboť jsou plně v souladu s výsledky měření daných pozemků v 80. letech 20. století; vnitřní konzistence katastrálního operátu je zachována. Podmínky pro postup podle § 36 katastrálního zákona tedy nebyly dány, o chybu ve smyslu uvedeného ustanovení se nejedná.

[5] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Namítá jeho nepřezkoumatelnost, neboť krajský soud prý nepřihlédl k námitce, že jeho rodiče nebyli oprávněni po ukončené výstavbě vodovodního řadu v roce 1987 vytyčovat hranice pozemků v terénu. O žalobě navíc rozhodoval senát krajského soudu, proti kterému stěžovatel uplatňuje opakované námitky podjatosti. Stěžovatel byl postupem správních orgánů protiprávně připraven o pozemek ve výměře 164 m^2.

[6] Kasační stížnost dále doplnil ustanovený advokát, který upozorňuje, že je třeba najít podklad (listinu), na základě které byli rodiče stěžovatele v roce 1987 připraveni o výměru 164 m^2. Protože taková listina ve správním spise založena není, byly dány podmínky pro opravu chyby v katastrálním operátu. Nadto stěžovatel upozorňuje na nedostatky v dokazování – soud při jednání jen konstatoval obsah správního a soudního spisu, důkaz listinami však neprovedl.

[7] Žalovaný odkázal NSS na vyjádření podané v řízení před krajským soudem.

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; námitky, kterými je soud povinen se zabývat i bez návrhu, byly součástí kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] NSS se nejprve zabýval nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu, která dle stěžovatele spočívá v nedostatečném odůvodnění a nesrozumitelnosti jeho závěrů [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit je jedním ze základních principů práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1

pokračování

Listiny), která zároveň slouží jako prostředek vyloučení libovůle při soudním rozhodování. Soud se musí vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Nicméně „[n]*ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ [viz nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), věc *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, bod 68 a navazující judikatura NSS]. Odůvodnění napadeného rozsudku evidentně splňuje veškeré uvedené ústavní požadavky. Krajský soud se vypořádal s žalobními námitkami srozumitelně a dostatečně. Nelze mu vytýkat, že se nevěnoval zvlášť každému z mnoha dílčích argumentů, který stěžovatel před krajským soudem vznesl. Argumentace krajského soudu jako celek jasně a přesvědčivě dospívá k závěru, že pro aplikaci § 36 katastrálního zákona v tomto případě nebylo místo.

[11] Nelze souhlasit ani s argumentem, že krajský soud se dopustil vady při dokazování. Ve věci rozhodl při jednání, kterého se nikdo neúčastnil, jakkoliv stěžovatel jednání požadoval. Veškeré pro věc relevantní dokumenty jsou založeny ve správním spise. Pokud v řízení o žalobě správní soud vychází z údajů obsažených ve správním spisu, aby ověřil skutkový a právní stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí správního orgánu, pak tento postup nelze označit za dokazování ve smyslu § 52 s. ř. s. (viz rozsudek ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Konstatování obsahu spisu v daném případě bylo proto naprosto standardním postupem soudu. To samozřejmě nevylučuje, aby některý z účastníků požadoval přečtení určité písemnosti založené ve správním spise (např. s ohledem na její význam apod.), resp. ji jinak zpochybnil, v daném případě však žádný z účastníků nebyl jednání přítomen.

[12] Stěžovatel krajskému soudu vytýká též to, že rozhodoval ve složení, proti kterému opakovaně uplatnil námitku podjatosti. NSS k tomu dodává, že jde vesměs o námitky nedůvodné. Navíc v nynějším případě šlo i o námitku opožděnou o dva měsíce, jak správně v rozsudku vysvětlil krajský soud (což stěžovatel nijak nezpochybňuje). Nejde ani o případ zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]: stěžovateli se již mnohokráte dostalo od NSS informace, že důvody vyloučení soudce nejsou dány jen proto, že se stěžovateli nelíbí postup soudce v jiných, byť souvisejících věcech (viz takto dikce § 8 odst. 1, poslední věta s. ř. s.). NSS k tomu jen dodává, že opakované a paušální námitky podjatosti, které stěžovatel v této i jiných věcech uplatňuje (např. věci vedené pod sp. zn. Nao 314/2015, Nao 61/2016, Nao 80/2016, Nao 159/2016, Nao 227/2016, Nao 237/2016, Nao 238/2016, atp.), mohou mít charakter zneužití procesního práva (srov. k tomu obecně usnesení NSS ze dne 28. 3. 2017, čj. Nao 122/2017-136).

[13] NSS konečně stručně posoudil správnost závěru krajského soudu, podle něhož v této věci nebyly dány zákonné podmínky pro postup podle § 36 katastrálního zákona. Podle § 36 odst. 1 [n]*a písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v*

katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.

[14] NSS se ztotožňuje s podrobnou a komplexní argumentací krajského soudu. Nelze postupovat dle § 36 katastrálního zákona, pokud ke změně výměr dotčených pozemků na hodnoty, které jsou dnes evidovány, došlo v rámci vyhotovení katastrálního operátu v roce 1987, přičemž stávající operát z roku 2004 hodnoty vytyčené v roce 1987 převzal. Jediná změna, k níž došlo, bylo překlopení mapy do digitální verze. Správní orgány při vyhotovení stávajícího operátu z roku 2004 vycházely z údajů a listin založených v předchozím operátu, předně z mapování z 80. let minulého století, které bylo zakončeno v roce 1987 vyhotovením základní mapy velkého měřítka. Jak krajský soud správně uvedl, podstatou stěžovatelových námitek je spor o vlastnické právo k části pozemků (včetně otázky přesného vytyčení hranice mezi pozemky), takový spor ovšem náleží do kompetence soudu v občanském soudním řízení. Není proto pravda, že správní soudy připravily stěžovatele o přístup k ochraně jeho tvrzeného vlastnického práva, k tomu však slouží žaloba v civilním soudnictví.

[15] NSS zdůrazňuje, že institut opravy chybných údajů katastru „*v žádném případě neslouží a ani nemůže sloužit k řešení sporů ohledně existence právních vztahů k nemovitostem. Při opravě chybného údaje katastrální úřad nemůže fakticky nalézat právo, tedy posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby v katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a* nemůže řešit sporné právní otázky spočívající např. v posouzení, kdo je vlastníkem konkrétní nemovitosti či jaký je skutečný průběh mezi vlastníky sporné hranice mezi pozemky. *Rozhodnout konečným způsobem ve sporu o právním vztahu k nemovitosti může pouze obecný soud v nalézacím řízení, nikoli katastrální úřad cestou opravy chyby v katastrálním operátu. V této souvislosti je nutné také konstatovat, že institut oprava chyby v katastrálním operátu v žádném případě nelze považovat za jakýsi opravný prostředek proti katastrálním úřadem provedeným zápisům v katastru nemovitostí*“ (Bláhová, I. komentář k § 36, in: Katastrální zákon. Komentář. Wolters Kluwer 2015, zvýraznění doplnil NSS, obdobně též krajským soudem správně citované rozsudky NSS ze dne 13. 3. 2013, čj. 7 As 187/2012-31, resp. ze dne 24. 4. 2013, čj. 7 As 131/2012-32, č. 2902/2013 Sb. NSS).

[16] NSS proto ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu NSS náhradu nákladů nepřiznal.

[18] Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanoveným advokátem. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta za dva úkony právní služby à 3 100 Kč [§ 7 a § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti)]. K tomu je třeba připočíst dva režijní paušály à 300

Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Součet těchto částek je 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, zvyšuje se jeho nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, a to o 1 428 Kč. Odměna a hotové výdaje zástupce stěžovatele tedy činí celkem 8 228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu